

"АШАГ ҮРЭТЭЙ АЖАЛ—ХҮН БҮХЭНЭЙ ОРОЛДОЛГОНОО"—ИИМЭ

урья доро ажаллана.

Амгүүрэй шэнэ харилсаануудай оршон байдалда татабаринууд алишье тухэлэй предпритийн байдалыг урирмшуулаха, тааруулаха гэж зорилготой гэшэ. Предпритийн ашагтай, үрэйгөөр ажалахын тулада татабаринууд тон шамаараар, бодолтойгоор хөгдэхэ ёһотой. Д.Б.Тармаевай хүтээдэг Хяагтын аймагай гүрэнэй шалгой инспекци эгээл иимэ зорилго баримталан ажлаа ябуула.

Манай коллектив соо һайн бэлдэхэлтэй мэргэжлэд олон. Финансын эмхи зургаануудта олон жэл хүдэлхэн Г.Н.Крылова, Н.Д.Очирова, Л.Я.Синишккина гэгшэд багахан коллективиймнай үрдаг хараха мэргэжлэд болоно.

Хүдэмрилэгшэдэй мэргэжэл, шадабари дэсэлдүлхэ гэжэн зорилготойгоор инспекцидэ саг үргэлжэ семинарнууд үнгэргэгдэдэг юм. Татабарини шэнэ хуулинуудта хабаатай асуудалууд эндэ зүбшэн хэлсэгдэдэг. Гол жаламнай тон шухала хэрэг ёһоной бэлдэмнүүдэй "үржсхалай" түргэдэхэдэ, иимэ семинарнууд туһатай бшуу.

Предпритийнуудта үнгэргэхэ элдэб шалгалтанууднаа гадна, налог түлэгшэдэй дунда айгууламжын хүдэмэрин ябуулаха, татабарини шэнэ хуулинуудыг тэдэндэ тайлбарилха гэхэ гэжэн хэрэгтэ инспекциин таһагуудай түсэб соо эхэнхарал хандуулагдадаг. Татабарини хуулинууд саг үргэлжэ хубилжа, налог түлэгшэ инспекциин хөйрөөр оролдохи харилсаануудынь баһал ондоо болоно гэшэ.

Айгууламжын хүдэмэрин ябууахадаа, элдэб аргаануудыг хэрэглэхэ гэжэ оролдонобди. Жэжээнэ, аймагай "Аенинэй тут" гэжэн газетэдэ таһагууд бэлдэгдэдэг. Гадна предпритийнуудыг шалгах үедэ инспекторнууд байра дээршэ зүбшэл, заабаринуудыг үгэдэг, предпритийнуудай хүдэмрилэгшэдэй болон бүхгалгернуудай хабаалгатай семинарнуудыг үнгэргэдэг байха.

юм. Энэ хэрэгтэ татабарини хуули гаргалда болоһон хубилгалтанууд тухай сагдары мэдээсэдэг тухай "Информ-экспресс" гэжэн хэблэл манда өхэ туһатай.

Шалгалта үнгэргэхэдэ, бидэ түрүүшн ээлжэндэ урдахи шалгалтын үедэ дутуу дундануудай эмиүүлэгдэһэн, хаагдааха байһан предпритийнуудыг нэлэдэгбди. Олзын хэрэг эрхилэгшэдые, коммерческа элдэб байгууламжануудыг гэгшэ шалгалтын реидиүүд шалгадаг байха юм. Зарим налогүүдээр болон предпритийнуудаар квартал бүхэнэй тоо бүридхэлгын дүнгүүдээр нэнжэлгэ хэхэ гэшэ манай инспекцидэ заншалта болоһхой.

Предпритийнуудай банкын счедой мүншэн һан, тэрэнэй эрьсэ, мүн предпритийнуудай эгээл түрүүлэн хэхэ түлбаринуудыг оруулаагыг банкын хиналта гэхэ мэтэ шалгагдадаг юм. Инспекциин оролдосотойгоор ажлаһанай ашаар байгина оной түрүүшнэй кварталда 291 миллион түхэриг мүншэн боджэдгэ хүсэд оруулагдажа, предпритийнууд үри шэригүй гараа. Эндэ предпритийнуудай бэе бээдэ үри шэригэ түлэмгэ өхэ урда шаартай байгаа. Налог түлэгшэдэй дунда энэ арга өхэ дэлгэрэнгүй юм.

Аймагай бүхы түхэдэй 413 предпритий, тэрэ тоодо таряашадай 117 ажахы, 375 олзын хэрэг эрхилэгшэд инспекциин бүридхэлдэ абтанхай.

Компьютернуудаар хангалта инспекторнуудэй ажамыг нилээд хүнгэдхөө гэжэ тэмдэглэдэгтэй. Хүтэлбэрилэгшэдэн ашаар 4 компьютерай сеть тодхойдожо, компьютерна программанууд зоёһогдоо. Энэ хадаа налогой аубанай талажадаа— боджэдгэ түлбарни саг соогоо оруулаагыг хиналтадаа— ёһотой тулга болоо.

Л.АДРИХИНСКАЯ,
Хяагтын аймагай Гүрэнэй шалгой инспекциин гол мэргэжлэгшэ.

ХУУШАНАЙ угсаата уг унгитай японц Итикавын таряаша бүлэгтэй уулзаха гэгшэн болзорһоо нэгэ бага хожомдон хүрэхэ ерөөбди. Ишислэл хото Токйоһоо аяар 4 час соо угын харгыг хэмжэн, "тойото" машиннаар хүндэлхэмнай тэрэ һэн. Мүнөөнэй үсын ажабайдалтай Токйо хото соогүүр ябахадэа, эндэхи холын хүдөө газар шотаг хүрэхэ, ажаһуудалаарнь һонирхохо дурһан хүрөө һэн.

Һүүдэй үсын мэдээгээр, Япон орондо хүдөө ажахын байдалда өхэ анхарал хандуулагдадаг болоһхой. Юуцдэб гэхэдэ, хото, төсхонуудта үрэ жэмэс, мяха, загана, бусад эдэс хоол худалдадаг магазинууд олошоронхой. Элдэб

4 гектар газартай болоно. Юушье болог гээд тэрэ 1 гектар дээршэ сагаан будаа, үшөө нэгэндэнь яблони модо һуулаба. Нэгэ жэгдэ, сэрэг нарһад мэтээр һуулагдаһан, паранай элшэдэ дээршээ хүртэдэг эдэ 1.500 модод жэлэй туршдаа 5.0 тонно яблонкын ургаса үгэдэг. Энэ бүлэ 2 тонноорнь элдэб шүүһэ /амгата сок/ хээд, гоёмһартада юулэнэ, үлооньень худалдаанда табина.

Яблони мододой хажуугаар ошоһон зурагар зургоор гэшхэлжэ ябахадэа, оройдоо гурбан хүн аад лэ, Итикава оороо, һамганинь, хүбүүн бэри хоёр, нимэ хүнэр хүндэ ажал яагаад даадаг гэшнэгэ гэгшэн асуудал табигдаа һааб даа. "Хорхой шумуултай

ЯПОН ОРОНОЙ ХОЛЫН ХҮДӨӨДЭ

супермаркет, универмагуудай тагууд дээрэ эдэс хоолой продукцияуд дарайштарай табыатай харагдана. Эндэ Япон оройнойшье, харини гүрэнүүдхэнь асаргадһан элдэб продукция харахат.

Харини оройной эд бараанай дүүрэнхэдэ, шотагай продукция худалдаага газардажа, агаа мээс буяахадмын "сэхилтэ" дабажа гарахыг тон хүнэр болодог юм ха.

Эгээл түрүүшн "шэнэ газар хахалашатай" ушарха гэжэ бидэ Нагано префектура хүрэхэ ерөөбди.

Газарай өбөртө гэхээр өхөр хүдэй стодой саана дабшалан наһайн һуунабди. Шада дорой тодхойдоһон тусхай шэригшэ хибари хүдэймнай ула дулаасуула. Пеллэнэн шэрэм дээрэ гонзоргоһоор зүбшэхэй мяхан маанадта нарагдана. Мүн энэ айлай омогорхол болохо— мяхан шэнги, халуун уурал дээрэ болгоһон ситка гэжэ нэрэгтэй болздын ургуулаһан хархяаг стод дээрэ табигдажа, бидэ амтархан эдиббди. Хайшан гээд энэ хархяаг ургуулдаг бэ гэжэ һүүдэ хөөрөхөбди. Эхэнэрүүдэй, үхибүүдэй байдаг таһалга амыарлагданхай, гансал гурба наһатай Сатико гэжэ нэрэгтэй эрхэ аша басагахан үбшэн абыншаа хажууһаа холо олоногүй.

Түүдэн Итикавын 15 наһатай байхада, 1947 ондо Япондо газарай демократическа реформо болоһон юм. Помещикуудэй мүнхэдөө гэжэ байһан газарыг гүрэн мэдэлдэ абтаад, таряашадта 25 жэлэй туршдаа ээлжэ байхаар ээлээр худалдаһан юм.

1947 ондо өхэ улсхэлэн хоһон байдал үзэгдөө һэн. Итикаватэрэ саһыг бидэ һайн хадуунхай. Мүнөө үдэ японцууд һайн ажаһа һүүдэг болоһхой гэжэ хэлсэхэдэнь, япон таряашадай гүн сөдхэлдэ өхэ эшгэлэй үрэ балай тогтоодоггүй байна. Итикава заншалта болоһон сагаан будаа ургуулаха гэгшэн бодоһоо арасажа, ажаһагаа ондоо шэгэлтэй болгон хубилгаа гэжэ хүршээртоо дурадахадань, тэдэнь арасаа һэн.

1947 ондо япон таряашадта аһи болохо туһаламжа үзүүлхын тула "Бүгдэ Японой кооперативнуудай совет" байгуулагдаа һэн. Энэ совет шотаг бүхэндэ ооһдын таһагтай юм. Таряашадай бүхы ажабайдалаар һонирхоһоо гадна, энэ совет удаан болзорой мүншэн урьһаламжа үгэдэг.

Дунда зэргын япон таряашанда 3 гектар газар элдүүрихээр үгэдэг. Манай айлаһаар бууһан Түүдэн Итикава

тоһотуулгын арга хэрэглэн тэмсэдэгбди. Сэсэ гэгжэ эхилэхэдэнь, ажал өхэ, модон бүхэнһоо дүрбэн "тулгэ" таһалжа хархяа ёһотойн, таһадахи "тулгэ", үлбөхөдэнь, тон томо яблонка ургадаг. Энэ үлбөхөдэнь, ямаршье техникэ туһа хүргэхэгүй, улаан гараараал оролдоо гүбшн даа", — гээд Итикава арзагар алтан шүүдо харуулан энебхилинэ. Энэ ушарһаа Итикава жэлдэ 200 үдэрын хамнабарини хүдэмэриншэ хуһалдэг юм. Урда Корейһөө, Хигада оройһоонь хуһаар худалхээс хүдэмэриншэ ерэдэг байха юм.

Эхэ бэри хоёрын гэр тойронойнгоо ажал хэнэ, үхибүүдэ харууһална. Сэсэ хүбүүн хоёр үлбөһэй наранаар ажаһаа гараад, паранай орохо багта гэгтээ ородог юм.

Ажахыдаһы 22 мөриной хүсэгтэй багахан трактор, 2 тонно ашаа шэрэхэ машинна, үшөө 5 "тойото" гараж соо харагдана.

Бархусоор хэхэ ажамын угаа өхэ даа. Өхэ талмай газарта рецендр соо үжэжэ байһан дуб модоной тайрадаһанда ситка гэжэ заншалта хархяаг ургуулагдаа. Энэ хархяаг тухай Итикава олон юумэ хөөрөжэ, дэбтэрэймни саарһаншье хүрэхэгүй ха гэжэ һанаа һэм. Ситкага хархяаг эднэн хүн рак үбшэнһоо һэрһалдгэхэ юм ха гэжэ мэдэжэ абабабди.

"Ерээдүүдэ уласхоорондын хүдөө ажахын корпораци байгуулажа болоһол ха,— гэжэ Итикава дурадхал оруулаа. — Жэжээнэ, нэгэ зарим орон— сагаан будаа ургуулаба гээдэй, нүгөө оройнинь— шэнгисэ, зариманинь— үхэр мал тэжэжэ, мяха өхөөр худалдаанда табина, нүгөөдүүмнь үрэ жэмэс ургуулаа лэ. Бэе бээдэ ямар туһатай болохо гэшнэгэ, дайн сэргэһыг тухан бодомжохоёо болихо һэмди.

Хүдөө ажахыда хүдэлхэ зон тон хомор боложо байна, булта хото город руу тэгүүлэнэ. Залуунууд эрдэмээ түгэсхөөд, ондоо тэшинэ ябашанал даа. Һүүдэй үдэ автоматизаци, компьютеризаци өхөдөлгөршн боложо байна. Зүгээр бар хүсөөр хэхэ ажал барагдаха ааа?"

Энэ гэр бүлын ажаһуудалтай танилсаад, саашалхадаа Еслуки Индзуки гэжэ хүнэй ажахытай танилсаа һэмди.

ВЛАДИСЛАВ ДУНАЕВ,
"Советская культура"
газетын
тусхай корр.
Токйо.

АГУУ ИЛАЛТЫН 50 ЖЭЛ

СЭРЭГШЫН ЗАМ УТАХАН ЛЭ БАЙГАА

Мөгсөхон шотагай Цырен-Намжил Очирович Очировай нэрэмжэтэ музейдэ ороходоо, ололтоото эр зэмсэгүүд ба элдэб һонин газрын, докуменциүүдэй дунда нэгэ шанидэдэй досоонь өхэ һонирхоһоор дүрэ зураг өбөөрбди. Харан гэгшэм; танк дээрэ олон совет сэргшнэд эиебхилэн һууһад, зариманинь, Прага хотын эхэнэрнүүдэй асарһан уһанһаа гудамжин байна, тинхэдэ нэгэ ондоо яһатан эиһэртээ нэгэ медаль зүүнхэй, долошоо фоторепортерүү харан зогсоно. Музейн хүтэлбэрилэгшэ Галина Очироваһаа:

— Энэ сэргшнэ хэн гэшнэгэ, мөнхидэй? — гэжэ асууба.

— Энэ фото-зурагыг аяар 50 жэлэй саада тэрэ 1945 оной майн 10-да Прага хотодо фоторепортер С.Коротков буулгаһан байна. Тинхэдэ энэ зураг 1945 ондо "Правда" газетэдэ томлогдоо. Тэрэ зурагта буулгагдаһан сэргшнэ хадаа Вашица Жанаевич Аюшеев болоно, — гэжэ нүхэр Очирова музейдэ ороһондой һонирхоһодо тайлбартадаг юм.

Вашица Жанаевич 1912 ондо Тураасхай һууриной малша бүлэдэ түрөө юм. Бага наһанһаа эхэ, эсэгшээ гэгдэжэ, 4-дхи кмэс дүүргэдэ дайнай урдахи жэмүүдтэ түрэл колхоздоо счеговодоор хүдэлхэн байна. Дайнай болохын үрдэ— 1935 ондо Улаан Армиин сэргшэй һургуули гаража, ачжалтагайгаар уялгана дүүргэ һэн. Үйиньшье болоодүй байтаринь, Эсэгэ оройноо хачгаамын дайн эхилшоо.

Дайн эхилжэ, улаан сэргшнэ Вашица Жанаевич Аюшеев 1941 оной июлинь 24-дэ орон шотагаа фашист буамтарагшадһаа хачгаамсахаяа мөрдөө бэлэй.

1941 оной августын 15-да тэрэ сэргшнэ 136-дахи сапернуудай амыараа батальондо Зүүн хизаарга албана үргэлжэмүүлээ. Тондэ һуралсаа хэжэ байхадэа, сапер-подрышник гэгшэн шэгэлтэй һургуули гараа. 1943 оной октябры һарин эхээр Вашица Жанаевич батальонгобо сүт хамга барууджаа мөрдөө.

1943 оной октябрын 15-һаа Украинин Полтаваһаа ахалагна сапер дайшалхы замаа эхилхэн байна. Младна сержант Вашица Жанаевич Украинин 2-дохи фронтын бүридэлдэ ябахадэа, Кировоград, Ново-Украинка, Первомайск, Южные Бендеры, Болгарини, Шумон, Трансильванин түб Арда-Мария хото, Венгрийн Дебрецен, Будапешт, Чехословакиин Брно ба Прага хотонуудыг эрэлхэг зоригтойгоор сүлөөлсэхэнэй тудоо Верховин Советдэй Президиумтэй зүрһөө олон тоото грамотануудта хүртөө. Тэрэ Яеско-Кинишевско өхэ дайн байлдаанда хабалдаһаа, Вашица Жанаевич Прага хотыг фашистнуудһаа сүлөөлсэгдэ майн 6-һаа 10 болотор хабалдажа, майн 10-да тэдэнигэ бута сохисоод, Прагын нэгэ үйлсэдэ Илалтын һайндэриг утажа байхадань, тэдэнигэ фоторепортер С.Коротков буулгаһан байгаа.

Иингэдэнь дайн дүүрбэ гү гэжэ байтаринь, зүүн тэрэ шэнэ дайнай улаан гал бөрөбхилбө. Тинхэдэнь, младна сержант Аюшеев 945-дахи стрелково полкин бүридэлдэ оруулагдажа, түрэл Байгал далай, Буряад оройнойнгоо тала дайтануудыг шэртэ шэргэнээр, нөөсдын шангаар хуугайлан дорой

шотагайнгаа зонингэ ба түрэлхидоо һанан һанан алад саһаа ябаа һэн.

Баруун дайнда шамтарһан, һомо, снаряднуудай дари үнэрдэһон, хатуужаһан совет сэргшнэд японгошнше хюдажа ороо. 1945 оной августын 9-һоо сентябрын 3 болотор младна сержант Аюшеев Манжуур хото сүлөөлсөөд, дайшалхы замаа Порт-Артурта дүүргэһэн байха юм. Дайгаа дүүргэдэ Аюшеев 945-дахи стрелково полкингоо бүридэлдэ 1946 оной июль һара болотор албана үргэлжэмүүлээ.

Хоёр дайнай хүнэр үеһе шөдөөрөө хараһан, арһа мяхаараа үзэһэн Вашица Жанаевич "Дайшалхы табыатай тудоо", "Прагыг сүлөөлсөнэй тудоо", "Будапештыг абаһанай тудоо", "1941-1945 онуудай Эсэгэ оройноо хамгаалгын Агуу өхө дайнда Германиг илаһанай тудоо", "Япошнше илаһанай тудоо", "Ажалай ветеран" болон бусадныг медальнуудаар шагнагдаһанхай.

Дайнай ветеран В.Ж.Аюшеев 1982 ондо наһа бараа.

Өөрөө амиды мэндэ ябахадэа, тэрэ фото-зураг магад хаража үзөөгүй байгаа, юуцдэб гэхэдэ, энэнигэ үнгэргэнэ жэлдэ журналист Николай Галданов хуунаан журналуудыг хаража байгараа, шотагайнгаа үбгэжооһыг танижархөөд, тэрэнээ Мөгсөхон эмгэгшэн байна. Герой-сэргшнэ наһа барыхынгаа урда тэрэ дайшалхы замаа тодо бэшээд, дайнай үсын сэргшнүүдэ музейдэ хадгалуулахааа үгэһэн байгаа.

Б.С.ДУГАРОВ,
Хэжэнгэ.

Хүн болохо баганаа

ХҮҮГЭДЭЙ СЭСЭРЛИГТЭ

Согто-Хангийтай тус тус хууринай гэдэг хойр дабхар ахтай, сагаан хиршинсээр баригдан байсан зонтой ариуныг холлоо татадаг юм. Хууруудтай саад (сэсэрлигтэ) хуурууныг бололгоо, хуунаа соогуурнь элдэб арга болоод жэмэстэ хуудай ургажа байхыень, хуураа сэдхэхээ баясуухат. Хуураа сэдхэхэд хуураа элдэб юумэндэ хуураа хуураа тааруулжа зохиёнон, хуураа шэрээжэ гоёёнон хуураа хуураа бидэниие хуураа байна. Хууруудтэ анхаралаа хандуулжа, зүгээр, хара баганаань хуураа гэжэ бэлэн хэрэг.

дашарамдуулжа, таанадаа буалтыетнай халуунаар амаршалнаб, үхибүүдэйнгээ хайндэрые нэрлэн дээрэ тоолоноб!".

Сугларалтадай нэрлэмэ амга ташаалаа дорюо сэсэрлигтэй үхибүүдэй тон аха захатан болоһон 21 үхибүүд зоной урда хубарилдан гараба. Үхибүүдэй "би хэн гэжэ бэйб?" гэжэ хэлһэн танилсалга хүн бүхэниие һонирхуулаа.

Үхибүүд хойно хойноһоо хубариһаар: "Би Сагаанууд омогой Аюшын Батаболодой Чингис хүүбүүн гэжэ бэйб", "Би Галзууд омогой Жамбалай Баярай одхон басаган Ирина гэжэ бэйб" гэхэ мэтээр ээлжээр хэлэхэдэнь, буланда аятай зохиб байба.

Үхибүүд баяхантай бологотороо энэ сэсэрлигтэ олон юумэндэ хуураан тухайгаа, дуу дууладаг, шүлдэ хэлэхэдэ, хатар хатардаг, юумэ оёдог, эсхэдэг, дархалдаг, онтохо хоёрдэг болоһон тухайгаа хэлэжэ, багшанартаа баяр баясхалан хүргэжэ, буряад арадайнгаа баян уутын үрэмнүүдэе шадамар бэрхээр хэлэжэ, зоние гайхуулба.

Хургуулин 8-дахн классай Лена Доржиевтай зохиёнон үгэнүүдтэнь сэсэрлигтэй хүжэмэй багна Мижитова Цыцык Сагарнамжиловна хүжэм тааруулжа зохиёнод, дуун болоһон байба. Мүн тэрэнэй Рабжуевай үгэнүүдтэ хүжэм зохиёжэ, үхибүүд тэдэниие торьдиһогүйгөөр гүйсэхэдэ, буланда магтуулба.

Сэсэрлигтэ тааруулжа, гоё байхан хубсаһануудыг оёжэ үндэхүүлһэн байба. Зургаа наһантай болоһон, хургуунда

сэсэрлигтэйхидтон таарамжаган оһөдөнгөө уран гараар бүтэһэн бэлэгүүдэе барибад. Тэдэнь ручка, карандаш, резинка гэхэ мэтнээр хуралсаха хэрэгсэлнүүдэе хадгалха хоёнонууд.

Тэдэнь дээрүүнь уран гоёор бэйгэдэһэн байхан үрэмнүүдэе ушанабди: "Далай шэнги долгиажэ, дайда шэнги сэсэрлэжэ ябагты!". "Хүндэл адан хүн боложо, хүдэлтэл адан жороо боложо, арадтаа алдартай, зондоо суутан ябахатай болтогой!". "Үдэр эрхэ бүри үндэр боложо, жэл эрхэ бүри эхэнүүд боложо байгаарайты!". "Булагтай уһанда адан тушаалаг сэдхэхэдэ ябаарай, булад эрхтэдэл адан хурса ухаатай ябаарай!". "Мориншиц үрэхэн, хурьһэтэ талаар ябаарайны! Бэшини гүлмэрхэн, хүнэй үгөөр ябаарайны!". "Он мэтэ хэһэгтэй, одон мэтэ гэрэлтэй, түмэр мэтэ бүхэ, тэнгэ байхан ябаарай!".

Эдэ олон бага үхибүүдэй туслоо оролдожо ажалаахата гэжэ багал гайтайхан хэрэг гэжэ хэн тухалжа байна ёһотой. Хүн гэжэ тусгаар хургуули хэжэ, оорин дуратай ажалаар алдар

солые олодог, байхан дээрһэнь бодомжолоходо, ажал дээрэ яһала амжалтагай ябадаг байна.

Энэ дээрэ дурсагданша олон үхибүүдэе хүд дээрнэ гаргажа байхан зон хэд гэжэб гэжэ эндэл бага саганье һаань, дурсахада болохо байна.

Б а г ш а н а р - х ү м ү ү ж ү л э г ш э д э р томилодожо, олон жэлдэ энэ сэсэрлигтэ урагшатайгаар ажалажа байхан, тон хүндэтэй зон гэжэ тэмдэглэжэ хэрэгтэй.

Эдэ хэд бэ гэбэл — Бабудоржиева Цырен-Дулма Цыцуевна, Очирова Дулмажаб Содбоевна, Нимаева Цындыма Цыбикиевна, Абидуева Гысыма Доржиевна, Балданугарова Цындыма Цырендоковна, Базарсаева Пагма Цыденевна, Цымылова Баира Цымыловича, Анудариева Альбина Галсановна, Жигмидон Цыцыма Итнчиловича болоно.

Энэ сэсэрлигтэй бүхн үхибүүдэе саг соонь хургад, хүмүүжүүлгэн ажал хэрд, ундаауулжа эдэлүүлгын туслоо сэсэрлигтэй дарга Дармаева Цыцыма Дандаровна үнэн сэдхэхээрээ оролдодог байна. Тэрэ зургаа наһа гүйсэхэн үхибүүдэе оорингоо түрлэн үхибүүд шэнгээр амаршалаад саананхи харгыдань ариун байханиие хүсэн үрэгжэ.

Үхибүүдэе эдэ хоолоор хангаха хэрэгтэ Гонгорова Шойжит Ачитуевна, амгай эдэ бэлдэхэ хэрэгтэ Насанова Цыцыма Жугдуровна, Абидуева Байрма Жамбаловна, Шойдокова Мыжидма тэнгэд тусгаар хургуунуудыг элдэб байба.

Согто-Хангийтай үхибүүдэй сэсэрлигтэ ажалһад 90 гаран үхибүүдэе 4 бүлэг болгон хубаагаад, ажалажа байдаг байна. Үхибүүдэй бэшин энхэ адуурые медестра Галсанова Дорима Мансеевна саг соогоо анхарагтайгаар шамажа байдаг байха юм.

Сентябрийн 1-һээ эдэ үхибүүдтэ ном зааха багшанарын Базарханда Очирова Дулмаева Шойжит Бадмаевна Бадмаева хоёр сэсэрлигтэй 17-дохн вышукын үхибүүдтэй танилсахаа эрдэ, тэдэнтэй уран бүтэмнүүдтэй, мүн дуу, шүлэгүүдтэйнь ба хатарнуудтайнь данилсаад байхадаа, яһала сэдхэхэдэ хананшууд, урма баяртайнууд болохтой байгаа һэн.

Сэгто Хангийтай үхибүүдэй сэсэрлигтэй коллективтэ һайн байханиие хүсөөд, үшөө эхэ амжалтануудыг туйлажа ябахыень үрэхэ дуран хүрэнэ. Тинхэдэ б наһа гүйсэхэн үхибүүдтэ эрхимээр хуража эхэ, эсэниинэ үндэр нэрые дээрэ үрэгжэ ябыг даа гэжэ үрэгжэ.

Д-Р. ЦЫРЕНЖАПОВ,
манай штатнабэшэ корр.
Агын округ.

Урдандаа буряадуудай дунда хэн нэгэндэ атаархажа, хоролхожо, хэн нэрые поглажо, үнэрижэ, баһажа, дуулуудые ябууд найруулан дууламга дэлгэрэнги байһан гээд ноуса бэнэ юм. Нютаг бүхэндэ шог ёрто дуулуудые найруулан дууладаг хүнүүд бии һэн бэд даа. Тимэ хүнүүдэй нэгэн Яруунын Түрхэл шотатга ажалуудаг байһан, һүүдэнь тэндэхи артелинн "Улаан-Туяа" колхозтой нэгдэхэдэ, Догно зоожэ ерлэн Шагдарай Бобоо болоно.

Би энэ үбгэжөөмө һайн таниха һэм. Набтархан бөөтэй, харабтар шарайтай, хонгон зугаада эхэ дуратай үбгэжөөл бэлэй. Яһала үндэр наһатай болоод, далаад онуудай эхээр наһа бараа һэн. Үзэг, бэһнэг мэдэхгүй туладаа "бэлсхэдэнь б, алсайхадань а гэжэ мэдэһэб" гэжэ хэлэхэ. Үгытэй айлай хүүбүүшье һаа, бага наһанһаа эхилжэ амгаа холгоожо үзоогүй, тушаад онуудаар шотаттань хамтын ажакты байгууламганда эдэбхигтэйгээр хабаадалсанан, наһанайнгаа амаралтада гаратараа, мал ажал дээрэ хүтэлбэриалхы тушаалуудые эзэлжэ ябаһан юм.

Шадамар ахатанай намтарһаа

ШОГООР БАЯН ШАГДАРАЙ БОБОО

...Хубис халай урда һэн. Түрхэлэй нэгэ шадалтайнга айлай хүүбүүн Витим шадархи шотатай басара һамга абаба ха. Ехэ түрэ нэрые һэн бэйб. Зүгөөр үгытэй Шагдарай залуу Бобоо хүүбүүн уригдаагүй һааб даа.

Бобоо хүүбүүн һоншоунархуу һэн туладаа, залуу бэриние хараха гэжэ туранхайшаг боро моринодо моринодо, гэрэйн урда хойгуур һүндэлдэг болобо. Энэһэн бэрлэһон залуу бэри:

—Энэ хүүбүүн энэһүүр юундэ һүндэлнэб?—гэжэ хэһэһэньб асууба ха. Витимэй эрьһээ ерлэн залуу эхэнэрэй хэлһэн үгэнүүд уданиһегүй хэдэн дахин нэмээгдэжэ, эһээгдэжэ, хороо бус ахаар хоёр үгэ боложо дэлгэрээд, Бобоо хүүбүүндэ дуудһан байгаа. Тинхэдэнь юуны хэдэггүй, үгытэй түрэхидэйнгөө хүүбүүн дээрэ байһан хүүбүүн: "Хадан хамниган, ойн оротон байһанаа мэдэхгүй, үшөө намайе тингэжэ хэлэхэ бы!"—гэжэ сухалдаад, моринодо моринодо, һаяхан түрэ хурим ханхинуулан айлайгазаагуур мориёо яарамгүйхэн гэнхэлүүлэн гарахадаа, ингэжэ дуудһан байдаг:

Хотогорхонго нэмэгдэхыем
Ханарһа мүнгэнһөө хайралыт,
Хамгай дорой яндан хүм /би/
Хамниган шарайһаа хайралыт,
Хотогорхонго нэмэгдэхыем
Түрлээр дорой яндан хүм /би/
Тунгүүсхэн шарайһаа хайралыт.

Нимэ дуунай эдэхые шагнаһан бэрини зоосо шуһан будингтэһэн мэтэ боложо, шог шарайнь хүхэ сагаан болоод: "Юун гэжэ дуулаба гэжэ бэйб! Би орого хамниган гарбалтай бэйлэб!",—гэжэ уйлаһан гэхэ. Бобоо юундэ ингэжэ дуудһан байгааг гэхэдэ:

—Энэ набтар бөөтэй, хабтар хара шарайтай хүүбүүн хамниган бэйб ха гү?—гэжэ залуу бэри асуугаа гэжэ хүүбүүндэ дуудһан байгаа бшуу. Энэһэн дээрэ үшөө хэдэн аягүйхэн үгэнүүд нэмээгдэһэн байгаа. Һүүдэй һүүдэ залуу бэри Бобоо хүүбүүн хоёр уудыхадаа, болоһон ушарай шалтаганиие ойлгожо, эблэрһэн байна.

Залуу ябахата шог дуран гэжэ эрхэ бэйб бурялан ердэг гэжэ ааб даа. Нимэ табисуурай үндэрһөөр залуухан Бобоо шотатайнгаа нэгэ басаганда дурлаһоод, тэрэндэ зүрхэһэйнгоо абяаг шунамые ойлгуулаха гэжэ оролдоходонь, хэрэг бүтэжэ үгэнгүй, хүүбүүн голхороод, томдоод:

Нарһан дээрэхи хуудахан
Наһаа хараад бэлтэлээ,
Нэһинэ баабайн дүүхэйхэн
Наһагай бахадал бамбалзаа,
Улаһан дээрэхи хуудахан
Өдөө хараад бэлтэлээ,
Үбгэн баабайн дүүхэйхэн
Уһанай бахадал бамбалзаа,—

гэжэ дуудһан. Эндэ басаганай нэрын орондо "дүүхэйхэн" гэһэн нэрэ оруулгадһаа, Тэрэ басаган бүри хоротойгөөр гэдэргэ унашааһоор дуулажа, хүүбүүн энгэжэ, дурлаһан басаганда харагдахагүй гэжэ бус аһанын, холуур гарадаг болоһон ном гэдэһшэ.

Д. ДОРЖИЕВ.

Нарһага.

УНШАА, ДУУЛАА НЭН ГҮТ?

БОЛЬШЕВИГҮҮДЭЙ ЭДЭВХИТЭЙ ТУНЛАЛАГША

XX зуун жэлэй эгээл айгөдшөггүй, һенин дундэй нэгэн Арманд Хаммер гээд дэмы томогдодогүй. Тэрэ бодог дээрэ хэн байгааб? Ажаатар бэлгтэй олзын хэрэг эрхилэһи гү, ам таванхэтэн аванпюрист гү? Тинхэдэ 20-бод онуудай эрхван документиүүдэе ушанаданһаа анхаралда дурадаха. Магад дээрэ табигдан асуудалнуудта харгалһан һабагша олохо аалам.

Нэв түрэн хэлэхэдэ, Амангалаас асбегтын эрлэһи ашаглаха талаар Хаммерай концессийн күдэһи 1921 оной октябрийн

28-да баталагдаа. Тингэжэ Хаммер Ураал руу ходо ябадаг болоо.

В.И.Ленинэй А.Рыковтэ 1922 оной апрелин 5-да эльгэһэн бэшгэһэ:

"Мүнөө Россия ердэ байһан американец Хаммерай концессидэ анхаралаа хандуулахыень туйлаа. Манай үгһөө үгэһэн һайдууланууд жоншдугүйгөөр бэсүүлдэхэ ёһотой."

1922 оной октябрийн 25-да "Уральский рабочий" һониндо толилогдоһон материалһаа хэһэг:

"Манай түрэнэй предпрития дээрэ ажалажа байһан худамэрлэгшэд хэды бага самн абадһынь һаа, худамэрлэгшэ-

гаряшанайнгаа түрэн бэхижүүлдэб гээд мэдэнэ. Зүгөөр капиталистнуудай хармаан дүүргэхээр тэрэ самингаа бага болгон үгэхэгүй. Тинхэдэ Екатеринбургын худамэрлэгшэдэй комитет хамтын хэлсэ багача эрхэтэ концессонер Хаммерай урда табигб".

СНК-гай секретарь А.Фотиевагай 1922 оной октябрийн 30-да И.Сталинда эльгэһэн бэшгэһэ:

"Владимир Ильич! Танда ингэжэ бэшэхэ гээд даамлаба: "Хаммерай концессон бусадһаа юугээрэ илгаатайб гэхэдэ, тэрэ бидэһэртэ гөригөй хүндрэлтөнүүдэе үгэнэ. Тинхэдэ тэдэ буһамаан болоо

һаа, эхэ шууян гаража магадгүй".

Коминтернын худамэрлэгшэ, В.И.Ленинэй туһалагша Б.Рейнштейнэй 1922 оной ноябрийн 2-то эльгэһэн бэшгэһэ:

"Концессонернууд уялгануудаа дүүргэхэ гэжэ эхэ оролдоно. Концессонн туслоһон вице-президент гөһөдөн Минсэль болоод руднигые эрхилэһи нүхэр Вольф гэгшэд, ямарынь зүрлэлдөөн болоо һаа, фирмэдһыне, Совет Россияны хөхидөл асарха байна гээд тоолонго."

Горно-худамэрлэгшэдэй холбооной ЦК-гай гэшүүн Клауинда Ленинэй үмэнһөө

Рейнштейнэй үгэһэн заабарһаа:

"Буһалгаа хэхэ талаар эдэбхи гаргаһан зоние хэһээгтэ. Һонцуудта нимэ юумэн болоогүй гээд сагдары бэшгэһы..."

Ингэжэ Арманд Хаммер Совет Россиянха түрүүһин нүхэдэй нэгэн гэжэ тоологдоод, гөригөй хүндрэлтөнүүдэе абадаг байһан байна. Тингэжэ саанадаһынь Советскэ Союзай үнэн нүхэр түүдэн, үшөө олон жэл соо ябаа...

И. ГОРЕЛОВ.

//Аргументы и факты" һонинһөө абаба//.

XVII жаранай модон хүхэгшэн гахай жэл (1995-1996 он)

Зунай һүүл харагшан хонин һара

Table with 8 columns and 6 rows showing zodiac signs and their corresponding months. Columns: Буряад литэ, Европтын литэ, Гараг Нэрэ Үдэр, Үнгэ Үдэр, Мэнгэ, Һуудал. Rows: 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18.

Гарагай 2-то шэнын 11 / августын 7/.

Сагаан морин, 7 улаан мэргэн, түмэртэ һуудалтай үдэр. Наранда, һарада, Газарта, бурханда мургэхэ, зальбарха, хэниг даллага абаха, лусуудта мургэхэ, үргэл үргэхэ, эм найруулаха, дасан дуган, мургэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдые бариха, түрэ хурим хэхэ, зүблөө үнгэрэхэ, үнэн хэсхын тангариг абаха, харгын хани бэдэрхэ, модо сабшаха, агнаха мэргэн үйлэнүүдтэ һайн. Харин үхибүү хүүдэ оруулаха, багануулыг гэрһээ гаргаад, оцдоо тээнэнь эльгээхэ, мал үсгэхэ, мяха шараха, тоһо, оохэ хайлуулаха, һэсн гэр, шэрдэг бүрихэ, хэрэдэхэ, дайсад болохо, мори худалдаха, худалдажа абаха, тодорхой ямар нэгэ хэрэгээр хэлсэ хэхэ, һаһа барагшын хэрэг үйлэдэхэ, ном сонсохо, замда гараха, шэнэ хубсаһа...

үдэр түрэ хурим хэхэ болохоорһые һайн, бэри буулгахагүй гэнэ. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, бэсын тамир һайжарха.

Гарагай 3-да шэнын 12 / августын 8/.

Сагаан хонин, бсагаан мэргэн, огторгойдо һуудалтай үдэр. Бурханда мургэхэ, хэниг даллага абаха, аршаанаар угааха, нүгэлөө наманшааха, тэнгэрин "үүдэ" сахиха, гүрэм уншуулаха, эльбэ гаргуулаха, ехэ хүнине бараалхаха, буян хэхэ, хонинтой мяха, арһа, поһоо хэрэглэхэ, дасан дуган, мургэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдые бүтээхэ.

хүнине тушаалда томилһон тухай захиралта тунхаглаха, зарлиг сонсохохо, эһээбэри табиха, тараг бүрихэ, айраг халааха, дайсанһие ба үхэдэл шүдхэр дараха мэргэн үйлэнүүдтэ һайн. Гэбэһие эм найруулаха, замда гараха, һаһа барагшын хэрэг үйлэдэхэ, үхэр, мори худалдаха, ламын санаар абаха, шуһа ханаха, тоонхэ, ехэ хэрэг эхилхэ, нүүхэ, һэсн гэр бүрихэ, худалдаа наймаа хэхэ, бузарһаа холуур ябаха, үзэн ядалга үйлэдэхэ мэргэн сэрлэхээр. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, үһэни хэжэг хүрэхэ.

Гарагай 4-до шэнын 14 Августын 9/.

Харабинэи, бшара мэргэн, уһанда һуудалтай үдэр. Энэ һарамнай 13-гүй байба. Бурханда мургэхэ, лусуудта үргэл үргэхэ, бөрөө сараха, абһанаа бусааха, түмэрөөр уранай зунд бүтээхэ, ямар нэгэ асуудалар ноһидо шүтээнэй бусад зүйлнүүдые заһабарилха, шэнэлхэ, ном оршуулаха, ламын санаар абаха, эд бүтээхэ, бүлэдоо хэниг даллага абаха, зурхай шудалха, юмэ худалдажа абаха, худалдаха, үхэр худалдаха, городто хэрэг бүтээхэ, замда гараха мэргэн үйлэнүүдтэ һайн гэнэ. Гэхэ зуура ном номхохо, шагнаха, үрһэ тариха, бэри буулгаха, түрэ хэхэ, модо һуулгаха, сээг тариха, зүүдхэл зүүхэ, хатарха, һайндэрлэхэ, шэнэ хубсаһа эсхэхэ, ехэ уһа гатаалха, заһаһа бариха, тангариг абаха, һубаг малтаха, дайсанһие дараха, газар хахааха, нохой-тэжээхэ мэргэн

шүтээнэй бусад зүйлнүүдые бүтээхэ, үрһэ тариха, бэри буулгаха, түрэ хэхэ, модо һуулгаха, сээг тариха, зүүдхэл зүүхэ, хатарха, һайндэрлэхэ, шэнэ хубсаһа эсхэхэ, ехэ уһа гатаалха, заһаһа бариха, тангариг абаха, һубаг малтаха, дайсанһие дараха, газар хахааха, нохой-тэжээхэ мэргэн

үйлэнүүдтэ хорюултай. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, эд зоори элбэг оллохо, мал үдэхэ.

Гарагай 5-да буряад литээр 15 Августын 10/.

Харагшан гаһа, 4 ногоон мэргэн, хада уулада һуудалтай үдэр. Дүйсэй үдэр. Бурханда зүлэ барижа, масагажа үнжэхэ гэдэг. Бурханда мургэхэ, тахиха, лусуудта мургэхэ, үргэл үргэхэ, эм найруулаха, шуһа ханаха, дүн абаха, ваджрын уншама бүтээхэ, модо һуулгаха, худалдаа наймаа хэхэ, гэрэй һуури табиха, һэсн гэр бүрихэ, мори һургаха, дасан дуган, субарга бөдхөөхо, бурханай бэе бүтээхэ, ном буулгаха, тэдһине арамнайлаха, бүлэдоо амгалан байдалтай тулоо ном уншуулаха, хэниг даллага абаха, үзэг шудалха, ном уншаха, ном номхохо, шагнаха, замда гараха, эһээбэри табиха мэргэн үйлэнүүдтэ һайн. Харин бэри буулгаха, түрэ хэхэ, һаһа

зарлаха, найрлаха, мухар тархитанда үгэлгэ үгэхэ, гуйраншада юмэ үгэхэ, ехэ хэрэг эхилхэ, худалдаа наймаа хэхэ, эхэнэрэй үһэ тайрхаха, багануулыг гэрһээ гаргаад, оцдоо тээнэнь эльгээхэ мэргэн тэбигэты. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, буян хэниг дэлгэрхэ, амгалан байдал оршохо.

Гарагай 6-да буряад литээр 16 Августын 11/.

16-һаа хойшо һара хуушарба гэдэгдди. Хүхэ нохой, 3 хүхэ мэргэн, модондо һуудалтай үдэр. Тэнгэри тахиха, мургэхэ, үргэл үргэхэ, балин шатааха, эрдэм номой

сахюуса хуруулаха, үргэл үргэхэ, хубарагай һахил хүртэхэ, ламын санаар абаха, эм найруулаха, уранай онһо шудалха, хэлсэ хэхэ, нүхэд болохо, эд бараа худалдаха, андаадаха, шэнэ газарта нүхэ малтаха, агнаха, зүүдхэл зүүхэ, модо һуулгаха, газараа заалгаад, гэрэй һуури табиха, лусуудта мургэхэ, үргэл үргэхэ, эм залаха мэргэн үйлэнүүдтэ һайн. Гэбэһие бэрин хэрэг бүтээхэ, газар малтаха, абһанаа бусааха, һубаг малтаха, замда гараха, дасан дуган, мургэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдые арамнайлаха, засаг булалдажа, хоорондоо тэмсэхэ, заргадаха-маргалдаха, нүүхэ, үрһэ тариха мэргэн сэрлэхэ гэнэ. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, үһэни хүрэхэ.

Гарагай 7-до хуушан һарын 17 Августын 12/.

Хүхэини гаһай, 2 хара мэргэн, хиндэ һуудалтай үдэр. Аршаанаар угааха, тангын тарни уншаха, шажаһай һайндэр хэхэ, байрта ушараа тэмдгээн һайндэрлэхэ, ламын санаар абаха, гүмэ тэжээхэ, абһанаа бусааха, һогтууе номгоруулаха, үхэдэл шүдхэр зайлуулаха, хараах сараха, замда гараха, юмэ худалдаха, худалдажа абаха, һаһа барагшын хэрэг үйлэдэхэ, һаһа утадамгын ном уншуулаха, үхэр худалдажа абаха мэргэн үйлэнүүдтэ һайн. Гэхэ зуура бэри буулгажа, түрэ хэхэ, газар малтаха, зураг зураха, боотой хэрэг бүтээхэ, городто хэрэг эрхилхэ, модо үндһэгэни һүтэ тогуулаха, худалга малтаха, таһариг абаха, суглаанда сугларха мэргэн тэбигэты. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, нэг шарайни үнэ дүһэ муухай болохо.

Гарагай 1-до хуушан һарын 18 Августын 13/.

Улаан хуудалтай, 1 сагаан мэргэн, гада һуудалтай үдэр. Дашаниматай үүзы хугатай, манша һайн үдэр. Илангаяа бурханда мургэхэ, зальбарха, буян үйлэдэхэ, зүүдхэл зүүхэ, хяһа гаргаха, юмэ худалдаха, һамга абаха, түрэ хэхэ, аршаанаар угааха, лусуудта үргэл үргэхэ, эһээбэри табиха, тараг бүрихэ, айраг халааха, сэрэг бурхан, субарга, ном арамнайлаха, эминг мори һургаха, эм найруулаха, хубарагай һахил хүртэхэ, ламын санаар абаха мэргэн үйлэнүүдтэ һайн. Зүгөөр энэ үдэр хүнэй үһэ абагүй һаа, дээрэ.

ТОБШОХО

ХҮНГЭН АИ... Һүүдэй жэлдү... республикын эршэмтэйгээр һорин хэжэ, спортан норматив дүүрэг Буряадай багш институттай, Зүүн технологическа университетин клубууд эдир наһан" гэжэ булгэмэй гэгшүүд Наталья Чистякованууд, Бородинин, Сергей бусад тэдэнэй тоо Мунһо эдэнэрэй Россин Фелдэ залуунуудтай сүм командын оруулагданхай. Олимпын халаанай спортын тусхай һургуулини һурагш Ушар нимһэхэ энэ тренирууа яһала һайнаар худалжэ бай гэмдэгэлтэй.

БОКС. Буряада ажахы академийн спортын мастер Владимир охэ-ехэ мурьсоонд шалгаржа, Россин олимп суглуулагдамаа кол буридала оруулагданхай. Мунһо оройнойтоо профес спортын бүлгэмэй түр элэхын тулоо, мун дамайни оршондохой Кубогта хүртэхэи Колумбида үнгэр мурьсоондэ хан зорилготойгоор һорин байна. Кабанский спортин һургуулини Владимир Макавский дорор һорилго хэжэ бээлэини нуоцатай тали Вадим Федяев энэ жэлдэ охэ мурьсоондэ һа гараа. Февраль һарни Баатар хотодо үнгэр оройной туруу һуури тулоо мурьсоондэ Монголой чемпион боло.

Комсомоликна хотодо үнгэрэдһин Дурна зүгэй элһин мурь манай республикын тулоолгичэд Түмэн Ш. Александр Путинский, Федяев, Алексей Овчегинэд илакта туйлажа, һуури эзэлжэ, суглуулагдамаа кол буридала оруулагданхай. Тингэжэ тэдэнэр Кубогта хүртэхын мурьсоондэ хабаадаха олобо.

ФУТБОЛ. Командануудай республикын түрү эзэлхын тулоо мурь нэгдэхин дүхэригэй дүүрэг, һүүдэй гурбаи республикын чемпионтэ зүргэдэ хүртэһин команда энэ жэлдэ эльбэ ябана. Тэдэнэр 21 болонхой. "Импульс очкоготор гаргана. Спортин клубай тулоол очкогтойгоор гурбадахи даһана. Республикын хуртэхын тулоо мурь тугэхэхын шатадаа "Пинцевик" болон "Мет" командануудые тус тусоогойгоор нүүһин МДВРЗ-гэй спортын Бүхэроссин физкультуртэ авгуустай тугэхэхэй наадаца м том.

Б.М. ЖИЛИ

СПОРТ

ҮНИНЭЙ ҮНГЭРГЭГДӨӨГҮЙ НААДАН

Байһа ондо Дивизионнодо эмхидхэгдэһин гурбан үдэрэн сэрэг-спортын мурьсоон олон һурагшадые суглуулаа. Тэрэ үһиндоо "Зарница" гэжэ нэрлэгдэдэг һэн. Энэ заһнаһ һүүдэи жэлүүдтэ мартагдажа байна. Мунһо үдэр тус мурьсоон албанда мурдохо хуудатгэ, хан бүхэниини бэсын һорилгодо ехэ хэрэгтэй гэжэ тэмдэглэмээр.

Һургуулинуудта, районон түбүүдэ тингэ бэлдэхэлэи бааза үнэ хэ юм. Һурагшалан хэнигэнүүдтэ харуулаха сэрэгэн тэмсэгүүд, макодууд үнэ. Тингэһэ хуууд эндо олон юмэ үгэжэ, хаража, шалгалта барина. Энэ удаада хуууд харгыһаар абаха дурим тушаалаа, хүнэни ачлалтгар мурьсоо.

Һургуулини хуууд Н.В.Филимоновой хүтэбэри дор туруулиһкэ нигэ мурьсоондэ хабаадалсаһые һаа, бүхэ талаар бауудхэл һангтай байла. Александр Зацев бээр турнигта хонһэни оло дахин татажа шадла, нүхэр хууулини Михаил Солодухин 100 метрин Аридаанда түрүүлээ. Эдэ хоёр Агуу Илааны 30 жэлэи ондо

зориулагдан Викторинада байл эд хонһэнигээр хабаадалсаһан юм. Виктор Шилин Алексей Гроздов хоёр ангидаар буудха мурьсоондэ 2 дохи һуури эзэлээ.

Гурбан үдэрэн турнада ерээдүн сэрэгшэд саанадаа нүхэа хэрэгтэй шаһа журагтай таһисаа. В.ПЕРЕНБЕВ, анимаган спортин комитетдэй түрүүлэгшэ.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Redaction information: Редактор Ц. Б. ЦЫРЕНЦОРЖИЕВ. РЕДАКЦИОННОКОЛЛЕКТИВ: ДАНШЕВА Е. Х., ДОНЦОГОНЦ Ц., ЖНН ЖНПОВ Б.М.Ж. (карюсапата секретарь), НИМАЛВ Н.Н. (редакторай орлошо), ОЧИРОВ С.Д., ШИСТАВ В.Н. (хэбтэй директор), РИНИШНОВ С.Д. (редакторай орлошо), САМВЯЮВА Е. В. Манай адрес: 670000, Улаан-Үдэ, Калани, тариниллин үйтэ, 23, "Буряад үнэн" газетин редакци. Газет хэбтэй 2 хуудалан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэбн 4327. Стереотипта гүнаадалан сат 19.05. Буряад Республикын республиканска типографиде газет хэблэдэ. Директорийн телефон: 2-40-48. Б-0079-дэхи номертойгоор бүригдэхэ абтанхай. Заказ №143.

Редакцини телефонуд: редакторай - 2-50-96, приемни - 2-54-54, редакторай орлошонорой - 2-68-08, 2-62-62, карюсапата секретарини - 2-50-52, секретаридаид - 2-60-91, тариниллин-полиграфическэ - 2-55-97 (даатшаны), 2-61-35, 2-56-23, социално-экономическа - 2-64-36 (даатшаны), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, советой, эрдэмэй болон һургуулинуудай - 2-57-63, олонын һургуулини ба мурьсоондэй - 2-54-93 (даатшаны), 2-34-05, 2-69-58, оршуулин - 2-67-81, корректуринуудэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76. корреспондентууд: Агнескда - 3-42-19; Закаменскда - 30-61; Баргажанда - 91-6-40. "Бурятия" хэбтэй телефонуд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-67-95, 2-67-05.